

## บทที่ 3

### ระเบียบวิธีวิจัย

งานวิจัยได้กำหนดวัตถุประสงค์หลักคือ การพัฒนาด้วยการจัดทำร่างกฎหมายคนเข้าเมือง เพื่อต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติซึ่งจำเป็นที่จะต้องมามีข้อมูลเอกสารและข้อมูลที่ได้จากผู้ที่เกี่ยวข้อง ดังนั้นระเบียบวิธีวิจัยที่กำหนดไว้จึงเป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ประกอบด้วย

#### 3.1 การวิจัยเอกสาร (Documentary research)

เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลที่เป็นเอกสารแยกเป็น

##### 3.1.1 ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary data)

เป็นเอกสารที่ยังมีการวิเคราะห์ 'ได้แก่'

กฎหมายไทย 6 ฉบับ คือ

- 1)พระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. 2522
- 2)ประมวลกฎหมายอาญา
- 3)พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการมีส่วนร่วมในองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ พ.ศ.2556
- 4)พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ.2542
- 5)พระราชบัญญัติการต่อต้านการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย พ.ศ.2556
- 6)พระราชบัญญัติความร่วมมือระหว่างประเทศในเรื่องทางอาญา พ.ศ.2535

กฎหมายระหว่างประเทศ 8 ฉบับ คือ

- 1) อนุสัญญาสหประชาชาติต่อต้านองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติที่จัดตั้งในลักษณะองค์กร ค.ศ.2000 (United Nation Convention Against Transnational Organized Crime 2000)
- 2) พิธีสารเพื่อป้องกันปราบปรามและลงโทษการค้ามนุษย์โดยเฉพาะการค้าหญิงและเด็ก ค.ศ.2000 (Protocol to Prevent, Suppress and Punish Trafficking in Persons, especially Women and Children 2000)
- 3) พิธีสารต่อต้านการลักลอบขนผู้โยกย้ายถิ่นฐานทางบก ทางทะเล และทางอากาศ ค.ศ. 2000 (Protocol against the Smuggling of Migrants by Land, Sea and Air 2000)

4) อนุสัญญาว่าด้วยข้อตกลงเชงเก้น ค.ศ.1985 (Schengen Agreement 1985)

5) ข้อบังคับว่าด้วยการเข้าเมืองของเขตเศรษฐกิจยุโรป (อังกฤษ) ค.ศ.2006 (The Immigration (European Economic Area) Regulations 2006)

6) กฎหมายคนเข้าเมืองของยุโรป ค.ศ.2006 (Community Code on the rules governing the movement of persons across borders 2006 (Schengen Borders Code))

7) อนุสัญญาต่อต้านการก่อการร้ายของสภายุโรป ค.ศ.2006 (Council of Europe Convention on the Prevention of Terrorism 2006)

8) อนุสัญญาอาเซียนว่าด้วยการต่อต้านการก่อการร้าย ค.ศ.2007 (Asian Convention on counter terrorism 2007)

กฎหมายระหว่างประเทศด้านสิทธิมนุษยชน 3 ฉบับ คือ

1) กติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง ค.ศ.1976 (UN International Covenant on Civil and Political Rights (ICCPR))

2) อนุสัญญาต่อต้านการทรมานและการประติบัติหรือการลงโทษอื่นที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรมหรือย่ำยีศักดิ์ศรี ค.ศ.1987 (Convention against Torture and Other Cruel Inhuman or Degrading Treatment or Punishment (CAT))

3) อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก ค.ศ.2009 (Convention on the Rights of the Child (CRC))

กฎหมายต่างประเทศ 3 ฉบับ คือ

1) กฎหมายคนเข้าเมืองของสาธารณรัฐสิงคโปร์ ค.ศ.2008 (Immigration Act of Singapore 2008)

2) กฎหมายคนเข้าเมืองของประเทศเกาหลี ค.ศ.2002 (Immigration Control Act (Republic of Korea)2002)

3) กฎหมายคนเข้าเมืองของประเทศญี่ปุ่น ค.ศ.2012 (Immigration Control and Refugee Recognition Act 2012)

กฎหมายที่เกี่ยวข้องความร่วมมือทางอาญาระหว่างประเทศ 2 ฉบับ คือ

1) สนธิสัญญาความช่วยเหลือซึ่งกันและกันในทางอาญาของภูมิภาคอาเซียน ค.ศ. 2004 (Treaty on Mutual Legal Assistance in Criminal Matters 2004)

2) ข้อเสนอแนะพิเศษในเรื่องป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินและการต่อต้านการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย ค.ศ.2012 (International Standards on Combating Money Laundering and The Financing of Terrorism & Proliferation The FATF Recommendations 2012)

### 3.1.2 ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary data)

เป็นกลุ่มเอกสารที่มีการวิเคราะห์แล้ว ได้แก่ รายงานวิจัย ตำรา บทความและเอกสารวิชาการอื่นที่เกี่ยวข้อง

ข้อมูลจากการวิจัยเอกสารมีทั้งที่เป็นกฎหมายไทย กฎหมายระหว่างประเทศ และกฎหมายต่างประเทศ รวมทั้งเอกสารวิชาการอื่น ๆ นั้น กำหนดประเด็นที่จะได้จากเอกสารเหล่านั้น เพื่อใช้ในการวิเคราะห์ร่วมกัน

#### 1) แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการบังคับใช้กฎหมายคนเข้าเมือง

(1) หลักและทฤษฎีกฎหมาย

(2) ทฤษฎีว่าด้วยความสัมพันธ์ระหว่างกฎหมายระหว่างประเทศกับกฎหมายภายในของรัฐ

(3) หลักการใช้เขตอำนาจของรัฐ

(4) หลักการมีผลบังคับใช้ของสนธิสัญญา

(5) หลักความได้สัดส่วน

(6) หลักสิทธิมนุษยชน

(7) หลักการร่างกฎหมาย

(8) หลักการตีความกฎหมาย

(9) แนวคิดด้านการบูรณาการทางกฎหมายคนเข้าเมืองของสหภาพยุโรป

(10) การเข้าเมืองของคนต่างด้าวในประเทศไทย

2) กฎหมายที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับความผิดและการใช้บังคับในการต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติ แยกเป็นประเด็นข้อมูลเป็น

#### (1) กฎหมายระหว่างประเทศ

- อนุสัญญาสหประชาชาติต่อต้านองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติที่จัดตั้งในลักษณะองค์กร ค.ศ.2000

เหตุผลที่นำมาศึกษาและวิเคราะห์ เนื่องจาก ประเทศไทยได้ลงนามในอนุสัญญาสหประชาชาติเพื่อต่อต้าน อาชญากรรมข้ามชาติที่จัดตั้งในลักษณะองค์กร (United Nation Convention Against Transnational Organized Crime 2000) เมื่อวันที่ 13 ธันวาคม พ.ศ. 2543 ดังนั้น ในการศึกษาเรื่องการพัฒนากฎหมายคนเข้าเมืองเพื่อต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาตินั้น เมื่อประเทศไทยได้ไปลงนามและให้สัตยาบันไว้ในสนธิสัญญาหรือ กฎหมายระหว่างประเทศหรือเข้าไปเป็นรัฐภาคี และเมื่อสนธิสัญญานั้นมีผลบังคับใช้แล้วรัฐภาคีจะต้องผูกพันตามบทบัญญัติของสนธิสัญญาจึงมีความจำเป็นที่ประเทศไทยในฐานะที่เป็นรัฐภาคีจะต้องมีการอนุวัติการกฎหมายภายในมารองรับ

หรือปรับปรุงกฎหมายภายในให้สอดคล้องกับกฎหมายระหว่างประเทศและบังคับให้เป็นไปตามผลของสนธิสัญญา ซึ่งเรียกวิธีการนี้ว่าการอนุวัติการให้เป็นไปตามสนธิสัญญาด้วยเหตุผลนี้การศึกษาเรื่องการพัฒนากฎหมายคนเข้าเมืองเพื่อต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติ จึงต้องศึกษาหลักการตามอนุสัญญาสหประชาชาติต่อต้านองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติที่จัดตั้งในลักษณะองค์กร

ประเด็นที่วิเคราะห์ เป็นประเด็นความร่วมมือซึ่งกันและกันระหว่างรัฐภาคี ในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมข้ามชาติระหว่างประเทศไทยกับรัฐภาคีในส่วนที่เกี่ยวข้องกับกฎหมายคนเข้าเมืองและกฎหมายฉบับอื่นๆที่เกี่ยวข้องของประเทศไทย

- พินิจเพื่อป้องกันปราบปรามและลงโทษการค้ามนุษย์โดยเฉพาะการค้าสตรี และเด็ก ค.ศ.2000

เหตุผลที่นำมาศึกษาและวิเคราะห์ เนื่องจาก ประเทศไทยได้ลงนามและให้สัตยาบันในพินิจเพื่อป้องกันปราบปรามและลงโทษการค้ามนุษย์โดยเฉพาะการค้าหญิงและเด็ก ด้วยเหตุผลนี้การศึกษาเรื่องการพัฒนากฎหมายคนเข้าเมืองเพื่อต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติ จึงต้องศึกษาหลักการตามพินิจเพื่อป้องกันปราบปรามและลงโทษการค้ามนุษย์โดยเฉพาะการค้าหญิงและเด็ก

ประเด็นที่วิเคราะห์ เป็นไปตามข้อ 11 ของพินิจฯ เรื่องมาตรการตามแนวชายแดนในข้อ 5 ให้รัฐภาคีแต่ละรัฐดำเนินการที่จำเป็นตามกฎหมายภายในของตนที่จะอนุญาตให้มีการปฏิเสธเข้าเมือง หรือยกเลิกการตรวจลงตราให้แก่บุคคล ซึ่งเกี่ยวข้องกับการกระทำผิดที่กำหนดไว้ในพินิจฯนี้

- พินิจต่อต้านการลักลอบขนผู้โยกย้ายถิ่นฐานทางบก ทางทะเล และทางอากาศ ค.ศ.2000

เหตุผลที่นำมาศึกษาและวิเคราะห์ เนื่องจาก ประเทศไทยได้ลงนามและให้การให้สัตยาบันในพินิจเพื่อต่อต้านการลักลอบขนผู้โยกย้ายถิ่นฐานทางบก ทางทะเล และทางอากาศ ด้วยเหตุผลนี้การศึกษาเรื่องการพัฒนากฎหมายคนเข้าเมืองเพื่อต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติ จึงต้องศึกษาหลักการตามพินิจเพื่อต่อต้านการลักลอบขนผู้โยกย้ายถิ่นฐานทางบก ทางทะเล และทางอากาศ

ประเด็นที่วิเคราะห์เป็นไปตามข้อ 11 ของพินิจฯ เรื่องมาตรการตามแนวชายแดนในข้อ 5 ให้รัฐภาคีแต่ละรัฐดำเนินการที่จำเป็นตามกฎหมายภายในของตนที่จะอนุญาตให้มีการปฏิเสธเข้าเมือง หรือยกเลิกการตรวจลงตราให้แก่บุคคล ซึ่งเกี่ยวข้องกับการกระทำผิดที่กำหนดไว้ในพินิจฯนี้

- อนุสัญญาว่าด้วยข้อตกลงเซกกัน ค.ศ.1985

เหตุผลที่นำมาศึกษาและวิเคราะห์ เนื่องจาก สหภาพยุโรปมีการศึกษาและพัฒนากฎหมายคนเข้าเมืองมาเป็นระยะเวลายาวนาน ตลอดจนมีมาตรการและแนวทางปฏิบัติ ในเรื่องการต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติที่เป็นหลักสากล ในการจัดการกับปัญหาในเรื่องคนต่างชาติข้ามแดนที่เป็นภัยต่อความมั่นคง หรือ มีพฤติกรรมที่ขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดี โดยวิธีการต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นข้อตกลงร่วมกัน การลงนามร่วมกัน ในสนธิสัญญาต่างๆ ความร่วมมือระหว่างองค์กรด้านกิจการยุติธรรมของแต่ละประเทศเพื่อต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติ อันเกิดจากปัญหาคนข้ามแดน

ประเด็นที่วิเคราะห์คือ หลักการในการปฏิเสธการเดินทางเข้าประเทศของบุคคลที่มีพฤติกรรมเป็นที่น่าเชื่อว่าเป็นบุคคลที่เป็นภัยต่อสังคมหรือจะก่อเหตุร้ายให้เกิดอันตรายต่อความสงบสุขหรือความปลอดภัยของประชาชนหรือความมั่นคงของราชอาณาจักร โดยศึกษาเปรียบเทียบกับ พระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ.2522

- ข้อบังคับว่าด้วยการเข้าเมืองของเขตเศรษฐกิจยุโรป(อังกฤษ) 2006

เหตุผลที่นำมาศึกษาและวิเคราะห์ เนื่องจาก ประเทศอังกฤษมีการศึกษาและพัฒนากฎหมายคนเข้าเมืองมาเป็นระยะเวลายาวนาน ตลอดจนมีมาตรการและแนวทางปฏิบัติ ในเรื่องการต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติที่เป็นหลักสากล ในการจัดการกับปัญหาในเรื่องคนต่างชาติข้ามแดนที่เป็นภัยต่อความมั่นคงหรือมีพฤติกรรมที่ขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดี โดยวิธีการต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นข้อตกลงร่วมกัน การลงนามร่วมกัน ในสนธิสัญญาต่างๆ ความร่วมมือระหว่างองค์กรด้านกิจการยุติธรรมของแต่ละประเทศเพื่อต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติ อันเกิดจากปัญหาคนข้ามแดน

ประเด็นที่วิเคราะห์คือ หลักการในการปฏิเสธการเดินทางเข้าประเทศของบุคคลที่มีพฤติกรรมเป็นที่น่าเชื่อว่าเป็นบุคคลที่เป็นภัยต่อสังคม หรือจะก่อเหตุร้ายให้เกิดอันตรายต่อความสงบสุขหรือความปลอดภัยของประชาชนหรือความมั่นคงของราชอาณาจักรโดยศึกษาเปรียบเทียบกับ พระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ.2522

- กฎหมายคนเข้าเมืองของยุโรป 2006

เหตุผลที่นำมาศึกษาและวิเคราะห์ เนื่องจาก สหภาพยุโรปมีการศึกษาและพัฒนากฎหมายคนเข้าเมืองมาเป็นระยะเวลายาวนาน ตลอดจนมีมาตรการและแนวทางปฏิบัติ ในเรื่องการต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติที่เป็นหลักสากล ในการจัดการกับปัญหาในเรื่องคนต่างชาติข้ามแดนที่เป็นภัยต่อความมั่นคงหรือมีพฤติกรรมที่ขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดี โดยวิธีการต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นข้อตกลงร่วมกัน การลงนามร่วมกัน ในสนธิสัญญาต่างๆ ความร่วมมือ

ระหว่างองค์กรด้านกิจการยุติธรรมของแต่ละประเทศเพื่อต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติ อันเกิดจากปัญหา คนข้ามแดน

ประเด็นที่วิเคราะห์คือ หลักการในการปฏิเสธการเดินทางเข้าประเทศของบุคคลที่มีพฤติกรรมเป็นที่น่าเชื่อว่าเป็นบุคคลที่เป็นภัยต่อสังคม หรือจะก่อเหตุร้ายให้เกิดอันตรายต่อความสงบสุขหรือความปลอดภัยของประชาชนหรือความมั่นคงของราชอาณาจักร โดยศึกษาเปรียบเทียบกับ พระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ.2522

- อนุสัญญาต่อต้านการก่อการร้ายของสภายุโรป 2006

เหตุผลที่นำมาศึกษาและวิเคราะห์ เนื่องจากมาตรการต่อต้านการก่อการร้ายของอนุสัญญาต่อต้านการก่อการร้ายของสภายุโรป 2006 มีแนวทางในการควบคุมการก่อการร้ายและการสนับสนุนการก่อการร้ายโดยถือว่าการกระทำต่างๆเหล่านี้เป็นความผิดฐานการก่อการร้ายทั้งสิ้น โดยให้กำหนดเป็นความผิดทางอาญาตามกฎหมายภายในของรัฐภาคี อนุสัญญานี้เป็นไปตามหลักความได้สัดส่วน โดยการควบคุมการผ่านแดน โดยคำนึงถึงเป้าหมายโดยชอบด้วยกฎหมาย และสอดคล้องกับสังคมประชาธิปไตย และจะต้องไม่เป็นการปฏิบัติตามอำเภอใจ เลือกปฏิบัติ หรือเหยียดเชื้อชาติ

ส่วนประเด็นที่วิเคราะห์คือการควบคุมการผ่านแดน และความร่วมมือระหว่างรัฐภาคีในการต่อต้านต่อต้านการก่อการร้ายของสภายุโรป เพื่อนำมาพัฒนากฎหมายคนเข้าเมืองเพื่อต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติของไทย

- อนุสัญญาอาเซียนว่าด้วยการต่อต้านการก่อการร้าย ค.ศ.2007

เหตุผลที่นำมาศึกษาและวิเคราะห์ เนื่องจากประเทศในกลุ่มอาเซียนได้มีมาตรการเพื่อป้องกันการกระทำที่เป็นการก่อการร้าย โดยการป้องกันการเคลื่อนไหวของผู้ก่อการร้ายหรือกลุ่มก่อการร้าย โดยการควบคุมการผ่านแดน และการควบคุมการออกเอกสารแสดงตนและเอกสารเดินทางอย่างมีประสิทธิภาพและโดยอาศัยมาตรการป้องกันการทำเอกสารปลอม การปลอมและการใช้อย่างฉ้อฉล ซึ่งเอกสารแสดงตนและเอกสารเดินทาง ตลอดจนส่งเสริมการสร้างจิตความสามารถ รวมถึงการฝึกอบรมและความร่วมมือทางวิชาการ และการจัดการประชุมระดับภูมิภาค

ประเด็นที่วิเคราะห์คือการควบคุมการผ่านแดน และการควบคุมการออกเอกสารแสดงตนและเอกสารเดินทางอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อนำมาพัฒนากฎหมายคนเข้าเมืองเพื่อต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติของไทย

(2)กฎหมายระหว่างประเทศด้านสิทธิมนุษยชน

- กติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง ค.ศ.1976

เหตุผลที่นำมาวิเคราะห์ เนื่องจาก มีข้อบัญญัติบางประการที่ว่าที่เกี่ยวกับการเดินทางข้ามผ่านแดน ด้วยบุคคลทุกคนย่อมมีเสรีจะออกจากประเทศใดๆ รวมทั้งประเทศของตนได้ เว้นแต่เป็นข้อจำกัดตามกฎหมาย และที่จำเป็นเพื่อรักษาความมั่นคงของชาติ ความสงบเรียบร้อย การสาธารณสุข หรือศีลธรรมของประชาชน

ประเด็นที่นำมาวิเคราะห์ การจำกัดสิทธิเสรีภาพของบุคคลในการเดินทางสามารถกระทำได้ด้วยเหตุผล เปรียบเทียบกับกฎหมายคนเข้าเมืองของไทย

- อนุสัญญาต่อต้านการทรมานและการประติบัติหรือการลงโทษอื่นที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรมหรือย่ำยีศักดิ์ศรี ค.ศ.1987

เหตุผลที่นำมาวิเคราะห์ คือ อนุสัญญานี้มีบทบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับกฎหมายคนเข้าเมืองของไทยในเรื่องการส่งตัวบุคคลต่างด้าวกลับประเทศ โดยมีเงื่อนไขว่าจะไม่ส่งไปยังประเทศที่ถูกทรมานตามหลักสิทธิมนุษยชน

ประเด็นที่นำมาวิเคราะห์ คือ การส่งตัวบุคคลต่างด้าวเดินทางออกนอกประเทศให้เป็นไปตามหลักสิทธิมนุษยชนในกฎหมายระหว่างประเทศที่ประเทศไทยได้ไปลงนามและให้สัตยาบันไว้

- อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก ค.ศ.2004

เหตุผลที่นำมาวิเคราะห์ คือ อนุสัญญานี้เกี่ยวกับกฎหมายคนเข้าเมืองของไทยในเรื่องสิทธิของเด็กที่สามารถอยู่กับบิดามารดาโดยจะไม่ถูกแยกจากกัน ยกเว้นด้วยประโยชน์สูงสุดแก่เด็กนั้น

ประเด็นที่นำมาวิเคราะห์ คือ การส่งตัวคนต่างด้าวซึ่งอายุไม่เกิน 18 ปี กลับออกนอกประเทศโดยต้องคำนึงถึงหลักสิทธิมนุษยชนในกฎหมายระหว่างประเทศที่ประเทศไทยได้ไปลงนามและให้สัตยาบันไว้

### (3) กฎหมายไทย

- พระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. 2522

เหตุผลที่นำมาศึกษาและวิเคราะห์ ในการศึกษาเรื่องการพัฒนากฎหมายคนเข้าเมืองเพื่อต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาตินั้น ได้กำหนดกรอบการศึกษา เรื่องการต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติ ว่าหมายถึงการต่อต้านและยับยั้งการกระทำผิดโดยคนเข้าเมืองซึ่งไม่มีสัญชาติไทยที่มีลักษณะเป็นอาชญากรรมข้ามชาติ โดยการปฏิเสธการเดินทางเข้าประเทศตามมาตรา 12 (7)(8)(10) พระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ.2522

ประเด็นที่วิเคราะห์คือการต่อต้านต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติโดยการปฏิเสธการเดินทางเข้าประเทศตามมาตรา 12 (7)(8)(10) พระราชบัญญัติคนเข้าเมืองพ.ศ.2522 ได้แก่ บุคคล

ต่างคำที่มีพฤติการณ์เป็นที่น่าเชื่อว่าเป็นบุคคลที่เป็นภัยต่อสังคมหรือจะก่อเหตุร้ายให้เกิดอันตรายต่อความสงบสุขหรือความปลอดภัยของประชาชนหรือความมั่นคงของราชอาณาจักรหรือบุคคลซึ่งเจ้าหน้าที่รัฐบาลต่างประเทศได้ออกหมายจับ ซึ่งมีความจำเป็นต้องพิจารณาถึงผลกระทบสิทธิเสรีภาพส่วนบุคคล และความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ กับความมั่นคงของราชอาณาจักรความสงบสุขหรือความปลอดภัยของประชาชน โดยการปรับปรุงกฎหมายคนเข้าเมือง ซึ่งได้บัญญัติมาตั้งแต่พ.ศ.2522 ให้มีความทันสมัยและเป็นปัจจุบัน โดยยึดหลักกฎหมายที่เป็นสากลและเป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไป และสร้างแนวทางการร่วมมือระหว่างองค์กรบังคับใช้กฎหมาย และแนวทางการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ให้มีความทันสมัยและถูกต้องตามหลักสากล

- ประมวลกฎหมายอาญา

เหตุผลที่นำมาศึกษาและวิเคราะห์ ในการศึกษาเรื่องการพัฒนากฎหมายคนเข้าเมืองเพื่อต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติ ต้องพิจารณาประมวลกฎหมายอาญา 135/1-4 ลักษณะ 1/1 อันเป็นความผิดเกี่ยวกับการก่อการร้าย เป็นการกำหนดโทษผู้ที่ลงมือกระทำการก่อการร้ายและผู้สนับสนุนให้มีความผิดทางอาญา เพื่อให้สอดคล้องกับกฎหมายและสนธิสัญญาระหว่างประเทศที่ประเทศไทยเข้าไปเป็นรัฐภาคี ควรมีการกำหนดให้มีมาตรการป้องกันการก่อการร้ายโดย การห้ามบุคคลที่มีความเกี่ยวข้องกับความผิดฐาน ก่อการร้าย เดินทางเข้ามาในประเทศ

ประเด็นที่วิเคราะห์คือการห้ามบุคคลที่มีความเกี่ยวข้องกับความผิดฐานก่อการร้าย เดินทางเข้ามาในประเทศ

- พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการมีส่วนร่วมในองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ พ.ศ.2556

เหตุผลที่นำมาศึกษาและวิเคราะห์ เนื่องจาก พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการมีส่วนร่วมในองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ ใช้บังคับกับการกระทำความผิดฐานมีส่วนร่วมในองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ หรือการกระทำความผิดอาญาที่มีลักษณะที่มีการเชื่อมโยงกันเป็นเครือข่ายหรือขบวนการ รวมทั้งมาตรการความร่วมมือระหว่างประเทศในการสืบสวนและดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิดและองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ

ประเด็นที่วิเคราะห์ คือ ความร่วมมือระหว่างประเทศในทางอาญา ในเรื่องการแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างหน่วยงานที่บังคับใช้กฎหมาย การรวบรวมพยานหลักฐานการสืบสวนสอบสวนในการดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิดที่มีลักษณะเป็นอาชญากรรมข้ามชาติ

- พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ.2542

เหตุผลที่นำมาศึกษาและวิเคราะห์ พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 กำหนดมาตรการดำเนินการลงโทษกับผู้ประกอบอาชญากรรมซึ่งการ

กระทำความผิดนั้นเป็นการกระทำในรูปแบบต่างๆอันเป็นการฟอกเงินเพื่อนำเงินหรือทรัพย์สินนั้นไปใช้<sup>๑</sup>เป็นประโยชน์ในการกระทำความผิดต่อไป และเพื่อป้องกันแลปราบปรามอาชญากรรมที่มีการพัฒนาขึ้นมารูปแบบของการฟอกเงิน ซึ่งมีการกระทำผิดเชื่อมโยงกันในหลายประเทศ

ประเด็นที่วิเคราะห์ คือ มาตรการในการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน เพื่อนำมาพัฒนากฎหมายคนเข้าเมืองเพื่อต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

- พระราชบัญญัติการต่อต้านการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย

พ.ศ.2556

เหตุผลที่นำมาศึกษาและวิเคราะห์ พระราชบัญญัติการต่อต้านการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย พ.ศ.2556 กำหนดมาตรการในการป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการเข้าถึงเงินทุนของผู้ก่อการร้ายโดยให้มีการจัดทำรายชื่อบุคคลที่ถูกกำหนด การระงับการดำเนินการกับทรัพย์สินของผู้มีชื่ออยู่ในรายชื่อบุคคลที่ถูกกำหนดซึ่งสอดคล้องกับมาตรฐานสากลในการร่วมมือกันเพื่อป้องกันและปราบปรามการกระทำใดที่เป็นการก่อการร้าย ซึ่งรวมถึงการสนับสนุนทางการเงิน ทรัพย์สิน หรือกรณีอื่นใดที่มีวัตถุประสงค์ จะนำไปใช้ในการก่อการร้ายข้ามชาติ

ประเด็นที่วิเคราะห์ คือ มาตรการในการป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย เพื่อนำมาพัฒนากฎหมายคนเข้าเมืองเพื่อต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

- พระราชบัญญัติความร่วมมือระหว่างประเทศในเรื่องทางอาญา พ.ศ.2535

เหตุผลที่นำมาศึกษาและวิเคราะห์ เนื่องจาก พระราชบัญญัติความร่วมมือระหว่างประเทศในเรื่องทางอาญา พ.ศ.2535 เป็นกรอบในการดำเนินความร่วมมือทางอาญาระหว่างประเทศไทยกับต่างประเทศ ประกอบด้วยวิธีการ การให้ความช่วยเหลือและการขอความช่วยเหลือ การสอบสวนและการสืบพยานหลักฐาน การจัดหาและการให้เอกสารหรือข่าวสารที่อยู่ในความครอบครองของหน่วยงานของรัฐ

ประเด็นที่วิเคราะห์ คือ ความร่วมมือระหว่างประเทศในการสืบสวนและดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิดเพื่อเป็นกรอบในการดำเนินความร่วมมือทางอาญาระหว่างประเทศไทยกับต่างประเทศในการต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติ ตามพระราชบัญญัติคนเข้าเมืองพ.ศ.2522

#### (4) กฎหมายต่างประเทศ

- กฎหมายคนเข้าเมืองของสาธารณรัฐสิงคโปร์ ค.ศ.2008

เหตุผลที่นำมาศึกษาและวิเคราะห์ เนื่องจาก กฎหมายคนเข้าเมืองของสาธารณรัฐสิงคโปร์เป็นประเทศในเอเชียที่มีการควบคุมคนเข้าเมืองโดยมีมาตรการที่ชัดเจนในการ

คัดกรองบุคคลต่างด้าวที่จะเดินทางเข้าประเทศ โดยมีการบัญญัติลักษณะของบุคคลต้องห้ามเดินทางเข้าประเทศไว้อย่างชัดเจนในกฎหมายคนเข้าเมือง

ประเด็นที่วิเคราะห์ คือ หลักการในการปฏิเสธการเดินทางเข้าประเทศของบุคคลที่มีพฤติกรรมเป็นที่น่าเชื่อว่าเป็นบุคคลที่เป็นภัยต่อสังคม หรือจะก่อเหตุร้ายให้เกิดอันตรายต่อความสงบสุขหรือความปลอดภัยของประชาชน หรือความมั่นคงของราชอาณาจักรโดยศึกษาเปรียบเทียบกับ พระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ.2522

- กฎหมายคนเข้าเมืองของสาธารณรัฐเกาหลีค.ศ.2002

เหตุผลที่นำมาศึกษาและวิเคราะห์ เนื่องจาก กฎหมายคนเข้าเมืองของประเทศเกาหลีเป็นประเทศในเอเชียที่มีการควบคุมคนเข้าเมือง โดยมีมาตรการที่ชัดเจนในการคัดกรองบุคคลต่างด้าวที่จะเดินทางเข้าประเทศ โดยมีการบัญญัติลักษณะของบุคคลต้องให้เหมาะสมเดินทางเข้าประเทศไว้อย่างชัดเจนในกฎหมายคนเข้าเมือง

ประเด็นที่วิเคราะห์ คือ หลักการในการปฏิเสธการเดินทางเข้าประเทศของบุคคลที่มีพฤติกรรมเป็นที่น่าเชื่อว่าเป็นบุคคลที่เป็นภัยต่อสังคม หรือจะก่อเหตุร้ายให้เกิดอันตรายต่อความสงบสุขหรือความปลอดภัยของประชาชน หรือความมั่นคงของราชอาณาจักรโดยศึกษาเปรียบเทียบกับพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ.2522

- กฎหมายคนเข้าเมืองของประเทศญี่ปุ่น ค.ศ.2012

เหตุผลที่นำมาศึกษาและวิเคราะห์ เนื่องจาก กฎหมายคนเข้าเมืองของประเทศญี่ปุ่น เป็นประเทศในเอเชียที่มีการควบคุมคนเข้าเมือง โดยมีมาตรการที่ชัดเจนในการคัดกรองบุคคลต่างด้าวที่จะเดินทางเข้าประเทศ โดยมีการบัญญัติลักษณะของบุคคลต้องให้เหมาะสมเดินทางเข้าประเทศไว้อย่างชัดเจนในกฎหมายคนเข้าเมือง

ประเด็นที่วิเคราะห์ คือ หลักการในการปฏิเสธการเดินทางเข้าประเทศของบุคคล ที่มีพฤติกรรมเป็นที่น่าเชื่อว่าเป็นบุคคลที่เป็นภัยต่อสังคม หรือจะก่อเหตุร้ายให้เกิดอันตรายต่อความสงบสุขหรือความปลอดภัยของประชาชน หรือความมั่นคงของราชอาณาจักรโดยศึกษาเปรียบเทียบกับ พระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ.2522

#### (5) ความร่วมมือทางอาญาระหว่างประเทศ

- ข้อเสนอแนะพิเศษในเรื่องป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินและการต่อต้านการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย ค.ศ.2012

เหตุผลที่นำมาศึกษาและวิเคราะห์ ในการศึกษาเรื่องการพัฒนากฎหมายคนเข้าเมืองเพื่อต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติเนื่องจาก ข้อเสนอแนะพิเศษของ FATF ในเรื่องการป้องกันและการปราบปรามการฟอกเงินและการต่อต้านการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย

ข้อเสนอแนะเหล่านี้ประกอบด้วยมาตรการที่มุ่งจะต่อต้านการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย และองค์กรก่อการร้าย อันเป็นฐานความผิดหนึ่งของอาชญากรรมข้ามชาติ

ประเด็นที่วิเคราะห์คือ ความร่วมมือระหว่างประเทศในการดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิด เพื่อเป็นกรอบในการดำเนินความร่วมมือทางอาญาระหว่างประเทศไทยกับต่างประเทศในการต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติ ตามพระราชบัญญัติคนเข้าเมืองพ.ศ.2522

- สนธิสัญญาความช่วยเหลือซึ่งกันและกันทางอาญาระหว่างประเทศในภูมิภาคอาเซียน ค.ศ.2004

เหตุผลที่นำมาศึกษาและวิเคราะห์เนื่องจาก สนธิสัญญาความช่วยเหลือซึ่งกันและกันทางอาญาระหว่างประเทศในภูมิภาคอาเซียน เป็นการร่วมมือกันเพื่อป้องกันอาชญากรรมในยุคปัจจุบันเป็นอาชญากรรมที่มีลักษณะระหว่างประเทศ โดยความช่วยเหลือที่อาจร้องขอได้นั้น รวมถึงการสอบสวนและการสืบพยาน การส่งเอกสาร การค้น และยึด การโอนบุคคลที่ถูกคุมขังเพื่อสืบพยาน การริบหรือยึดทรัพย์สิน เป็นต้น

ประเด็นที่วิเคราะห์ คือ ความร่วมมือระหว่างประเทศในการสืบสวนและดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิด เพื่อเป็นกรอบในการดำเนินความร่วมมือทางอาญาระหว่างประเทศไทยกับต่างประเทศในการต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติ ตามพระราชบัญญัติคนเข้าเมืองพ.ศ.2522

นอกจากนี้ยังได้เก็บรวบรวมข้อมูลเอกสารประเภทอื่นที่ใช้ประโยชน์ต่อการวิจัย ได้แก่ตำรารายงานวิจัยรายงานการประชุมสัมมนาบทความ และเอกสารอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติและกฎหมายคนเข้าเมืองของไทยและต่างประเทศข้อมูลเอกสารบางส่วนได้ทำเสนอไว้แล้วในบทที่ 2 การทบทวนวรรณกรรม

### 3.2 การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview)

การสัมภาษณ์เชิงลึกเป็นการสัมภาษณ์เชิงสนทนากับประชากรสัมภาษณ์ที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการพัฒนากฎหมายคนเข้าเมืองเพื่อต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติ

#### 3.2.1 ประชากรสัมภาษณ์

ประกอบด้วยผู้บริหารระดับต้น ผู้บริหารระดับกลาง และผู้บริหารระดับสูงของสำนักงานตรวจคนเข้าเมือง และกองการต่างประเทศ รวมทั้งสิ้น จำนวน 16 คน

1) ผู้บริหารระดับต้นจำนวน 7 คน คือ

- สารวัตรด่านตรวจคนเข้าเมืองท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ
- สารวัตรด่านตรวจคนเข้าเมืองท่าอากาศยานแห่งชาติภูเก็ต
- สารวัตรด่านตรวจคนเข้าเมืองท่าอากาศยานแห่งชาติเชียงใหม่

- สารวัตรด่านตรวจคนเข้าเมือง จังหวัดตาก
- สารวัตรด่านตรวจคนเข้าเมือง จังหวัดหนองคาย
- สารวัตรงานบุคคลต่างด้าวต้องห้าม
- สารวัตรงานอาชญากรรมข้ามชาติ กองการต่างประเทศ

2) ผู้บริหารระดับกลาง จำนวน 7 คน คือ

- ผู้กำกับการด่านตรวจคนเข้าเมืองท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ
- ผู้กำกับการด่านตรวจคนเข้าเมืองท่าอากาศยานแห่งชาติภูเก็ต
- ผู้กำกับการด่านตรวจคนเข้าเมืองท่าอากาศยานแห่งชาติเชียงใหม่
- ผู้กำกับการด่านตรวจคนเข้าเมืองจังหวัดตาก และด่านตรวจคนเข้าเมืองจังหวัด

หนองคาย

- ผู้กำกับการงานบุคคลต้องห้ามต่างด้าว
- ผู้กำกับการงานอาชญากรรมข้ามชาติ กองการต่างประเทศ

3) ผู้บริหารระดับสูง จำนวน 2 คน คือ

- รองผู้บัญชาการสำนักงานตรวจคนเข้าเมือง ที่ทำหน้าที่ควบคุมงานด่านเข้าออก

ประเทศ

- ผู้บังคับการกองการต่างประเทศ

ผู้บริหารระดับต้น หมายถึง ระดับหัวหน้าผู้ปฏิบัติงานในกลุ่มงาน ผู้บริหารระดับกลาง ผู้ควบคุม กำกับ ดูแล หัวหน้าผู้ปฏิบัติงานแต่ละกลุ่มงาน และผู้บริหารระดับสูงหมายถึงผู้ที่ควบคุม นโยบายการปฏิบัติงานในภาพรวมของหน่วยงาน ของ ข้าราชการตำรวจ ในสังกัด สำนักงานตรวจคนเข้าเมือง และกองการต่างประเทศ

ประเด็นสัมพันธเชิงลึก

การสัมพันธเชิงลึกกำหนดประเด็นสัมพันธไว้ 3 ประเด็นหลัก โดยในระหว่างการสัมพันธได้มีบางประเด็นเพิ่มเติมจากที่กำหนดไว้ 3 ประเด็นที่ผู้วิจัยคิดว่าจะเป็นประโยชน์ต่อการวิจัย ประเด็นสัมพันธทั้ง 3 ประเด็นสัมพันธตามพื้นที่ที่กำหนดไว้ในกรวิจัย มีดังนี้

(1) ปัญหาของอาชญากรรมข้ามชาติในปัจจุบันและอนาคตที่มีผลกระทบต่อประเทศไทยประกอบด้วย ความคิดเห็นที่มีต่อปัญหาอุปสรรค และข้อจำกัดจากการปฏิบัติหน้าที่ และแนวทางแก้ไขในเรื่อง การควบคุมคนเข้าเมือง การข้ามนุษย์ (โดยเฉพาะสตรีและเด็ก) การลักลอบขนผู้โยกย้ายถิ่นฐาน ปัญหาการก่อการร้ายความร่วมมือระหว่างประเทศด้านการต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติ องค์การบังคับใช้กฎหมายประสิทธิภาพการบังคับใช้กฎหมายสภาพบังคับของกฎหมาย

(2)แนวทางการพัฒนากฎหมายคนเข้าเมืองเพื่อต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติ ประกอบด้วย ความคิดเห็นต่อทางการพัฒนากฎหมายคนเข้าเมือง ในประเด็นเรื่อง การห้ามบุคคลต่างด้าวเดินทางเข้าประเทศ ตามมาตรา 12 (7)(8)(10) พระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ.2522 โดยพัฒนาให้สอดคล้องกับกฎหมายระหว่างประเทศ ที่ประเทศไทยได้ไปลงนามและให้สัตยาบันไว้ คือ อนุสัญญาสหประชาชาติเพื่อต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติที่จัดตั้งในลักษณะองค์กร ค.ศ.2000 (UNTOC) พิธีสารเพื่อป้องกันปราบปรามและลงโทษการค้ามนุษย์โดยเฉพาะสตรีและเด็ก (TIP) พิธีสารต่อต้านการลักลอบขนผู้โยกย้ายถิ่นฐานทางบก ทางทะเลและอากาศ (MIP) สนธิสัญญาความช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ในทางอาญาของภูมิภาคอาเซียน ค.ศ. 2004 และอนุสัญญาว่าด้วยการต่อต้านการก่อการร้ายของอาเซียน ค.ศ. 2007 ตลอดจนมาตรการต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติในกฎหมายคนเข้าเมืองของสหภาพยุโรปเพื่อนำมาปรับใช้กับกฎหมายคนเข้าเมืองของไทย

(3)แนวทางคัดกรองคนต่างด้าวและแนวทางในการปฏิบัติงานด้านการต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติขององค์กรและเจ้าหน้าที่ผู้ที่เกี่ยวข้องของไทยในอนาคต ประกอบด้วยความคิดเห็นที่มีต่อปัญหาอุปสรรค และข้อจำกัดจากการปฏิบัติหน้าที่ และแนวทางแก้ไขในเรื่องการปฏิบัติงานด้านการต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติขององค์กรและเจ้าหน้าที่ผู้ที่เกี่ยวข้องของไทยในอนาคต ความร่วมมือระหว่างประเทศในการต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติขององค์กรและเจ้าหน้าที่ผู้ที่เกี่ยวข้อง

### 3.3 การระดมความคิดเห็นด้วยการสนทนากลุ่มเจาะจง (Focus Group)

เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยการดำเนินการจัดประชุมสัมมนากลุ่มประชากรที่ผู้วิจัยเจาะจงเลือกมาใช้ข้อมูลเพื่อระดมความคิดเห็นเกี่ยวกับความจำเป็นและความเหมาะสมในการจัดทำร่างพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. ....การจัดระดมความคิดเห็น โดยการสนทนากลุ่มเจาะจง (Focus Group) นั้นดำเนินการที่กรุงเทพมหานคร

ประชากรที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง (Populative selection) ประกอบด้วย

1) ข้าราชการตำรวจที่ปฏิบัติงานด้านตรวจคนเข้าเมืองที่มีหน้าที่เกี่ยวกับการตรวจลงตราบุคคลต่างด้าวเดินทางเข้าประเทศ ประกอบด้วย

- เจ้าหน้าที่ด้านตรวจคนเข้าเมืองท่าอากาศยานสนามบินสุวรรณภูมิ จำนวน 9 คน
- เจ้าหน้าที่ด้านตรวจคนเข้าเมืองท่าอากาศยานกรุงเทพ จำนวน 2 คน
- เจ้าหน้าที่ด้านตรวจคนเข้าเมืองจังหวัดจันทบุรี จำนวน 1 นาย
- เจ้าหน้าที่ด้านตรวจคนเข้าเมืองจังหวัดชลบุรี จำนวน 1 คน
- เจ้าหน้าที่ด้านตรวจคนเข้าเมืองจังหวัดระนอง จำนวน 2 คน

- เจ้าหน้าที่ด่านตรวจคนเข้าเมืองจังหวัดหนองคาย จำนวน 2 คน

2) เจ้าหน้าที่ตรวจคนเข้าเมืองที่ทำหน้าที่สืบสวนปราบปราม จำนวน 3 คน

3) เจ้าหน้าที่ตรวจคนเข้าเมืองงานบุคคลต้องห้าม จำนวน 1 คน

4) เจ้าหน้าที่ตำรวจกองการต่างประเทศงานอาชญากรรมข้ามชาติ จำนวน 2 คน

โดยทั้งหมดเป็นข้าราชการตำรวจระดับผู้ปฏิบัติงาน ตำแหน่ง รองสารวัตรและ ชั้นประทวน จำนวน 23 คน

ผู้ที่เข้าร่วมการสนทนากลุ่มเจาะจง (Focus Group) เป็นผู้แทนในระดับผู้ปฏิบัติงานในหน่วยงานต่างๆ ดังกล่าวข้างต้นทั้ง 2 หน่วยงาน โดยเข้าร่วมสนทนากลุ่ม (Focus Group) โดยมีประเด็นของการห้ามบุคคลต่างด้าวเดินทางเข้าประเทศและการปฏิบัติตามสนธิสัญญาที่ประเทศไทยได้ไปลงนามและให้สัตยาบันไว้เกี่ยวกับอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติที่จัดตั้งในลักษณะองค์กร

ประเด็นสนทนากลุ่มเจาะจง

1) ปัญหาและประสบการณ์ในการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับการต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติ รวมถึงอุปสรรค และข้อจำกัดจากการปฏิบัติหน้าที่

2) ปัญหาของอาชญากรรมข้ามชาติในปัจจุบันและอนาคตที่มีผลกระทบต่อประเทศไทย

3) แนวทางการพัฒนากฎหมายคนเข้าเมืองเพื่อต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติ และ

4) แนวทางการคัดกรองคนต่างด้าวและแนวทางในการปฏิบัติงานด้านการต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติขององค์กรและเจ้าหน้าที่ผู้ที่เกี่ยวข้องของไทยในอนาคต

### 3.4 การรับฟังความคิดเห็น (Hearing)

เป็นการจัดประชุมสัมมนาเพื่อรับฟังความคิดเห็นต่อร่างกฎหมายคนเข้าเมืองเมื่อผู้วิจัยได้จัดทำร่างกฎหมาย 2 ฉบับ ได้แก่ ร่างพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง (ฉบับที่ ...) พ.ศ. .... และร่างกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขเกี่ยวกับลักษณะต้องห้ามของบุคคลต่างด้าวตามความในมาตรา 12 วรรคสาม เสร็จแล้วเพื่อนำเอาความคิดเห็นจากการรับฟังมาใช้ในการพิจารณาปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้ได้ตัวร่างกฎหมายคนเข้าเมืองที่มีบทบัญญัติสมบูรณ์มากที่สุดที่จะนำไปใช้บังคับการกระทำผิดในรูปแบบของอาชญากรรมข้ามชาติ ตามพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง โดยคาดหวังว่าจะทำให้ปัญหาอาชญากรรมข้ามชาติลดลงได้ และเกิดการร่วมมือระหว่างประเทศที่ดีต่อการต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติ

ประชากรที่ร่วมรับฟังความคิดเห็นจะเป็นผู้ที่เกี่ยวข้องกับการบังคับใช้กฎหมายคนเข้าเมืองสังกัดหน่วยงาน สำนักงานตำรวจตรวจคนเข้าเมือง เป็นเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานตามด่านตรวจ

คนเข้าเมืองทั่วประเทศและเจ้าหน้าที่หน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องในด้านอาชญากรรมข้ามชาติและกฎหมายคนเข้าเมืองรวมถึงผู้เชี่ยวชาญด้านกฎหมายสิทธิมนุษยชนประกอบด้วย ผู้แทนจากสำนักงานอัยการสูงสุด ผู้แทนจากกรมสนธิสัญญาและกฎหมาย ผู้แทนจากศาลปกครอง ผู้แทนจากคณะกรรมการสิทธิมนุษยชน ผู้แทนจากสภาความมั่นคงแห่งชาติ ผู้แทนจากสำนักข่าวกรองแห่งชาติ ผู้แทนจากสภานายความ ผู้แทนจากกองการต่างประเทศและกองกฎหมาย สำนักงานตำรวจแห่งชาติ นักวิชาการ โดยมีผู้เข้าร่วมจำนวน 79 คน

### 3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่ได้จากการเก็บรวบรวมด้วยระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ ที่เป็นการวิจัยเอกสาร การสัมภาษณ์เชิงลึก การระดมความคิดเห็นด้วยการสนทนากลุ่มเจาะจงและการรับฟังความคิดเห็นทั้งหมดนั้นจะนำมาวิเคราะห์ร่วมกันเพื่อเป็นฐานข้อมูลสำหรับการจัดทำเป็นร่างกฎหมายคนเข้าเมืองของไทย

### 3.6 พื้นที่ศึกษา

พื้นที่ในการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึกและการระดมความคิดเห็นด้วยการสนทนากลุ่มเจาะจง กำหนดให้เป็นพื้นที่ที่มีคนต่างชาติเข้าออกประเทศและเป็นที่ปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตรวจคนเข้าเมืองซึ่งจะพบปัญหาต่างๆ จากการตรวจคนเข้าเมือง และเนื่องจากพื้นที่ดังกล่าวข้างต้นเป็นด่านตรวจคนเข้าเมืองที่เป็นทางผ่านเข้าเมืองของคนต่างด้าวทั้งทางบก ทางทะเล และทางอากาศ รวมถึงเป็นด่านตรวจคนเข้าเมืองที่มีจำนวนคนต่างด้าวเข้าออกเป็นจำนวนมากกว่าด่านตรวจคนเข้าเมืองอื่น พื้นที่ศึกษาดังกล่าวคือ พื้นที่ใน เขตกรุงเทพมหานคร ท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ ท่าอากาศยานกรุงเทพ ท่าอากาศยานแห่งชาติภูเก็ต ท่าอากาศยานแห่งชาติเชียงใหม่ ด่านตรวจคนเข้าเมืองจังหวัดชลบุรี ด่านตรวจคนเข้าเมืองจังหวัดจันทบุรี ด่านตรวจคนเข้าเมืองจังหวัดระนอง ด่านตรวจคนเข้าเมืองจังหวัดตาก และด่านตรวจคนเข้าเมืองจังหวัดหนองคาย เป็นพื้นที่ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้

### 3.7 วิธีการจัดทำร่างกฎหมาย

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีแนวคิดกฎหมายจะเป็นกลไกหรือเครื่องมือสำคัญที่จะทำให้การใช้อำนาจและหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ภาครัฐในการคัดกรองบุคคลต่างด้าวที่เป็นคนดีและไม่เป็นอาชญากรรมข้ามชาติเข้ามาในประเทศ นอกจากนี้การปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่จะไม่เป็นการกระทบต่อหลักสิทธิมนุษยชน โดยไม่ขัดกับบทบัญญัติรัฐธรรมนูญอันเป็นกฎหมายสูงสุดของประเทศ ดังนั้นการวิจัยจึงกำหนดให้มีการจัดทำกฎหมายใหม่เพื่อเป็นต้นแบบสำหรับการปรับปรุงแก้ไขพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ.2522 ซึ่งการจัดทำเป็นร่างกฎหมายดังกล่าวมีวิธิดำเนินการดังนี้

ในการยกร่างกฎหมายนั้น ผู้วิจัยแยกประเภทของกฎหมายออกเป็นสองระดับ คือ กฎหมายระดับ พระราชบัญญัติ คือ ร่างพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง (ฉบับที่...) พ.ศ. ... และกฎหมายลำดับรองคือร่างกฎกระทรวง ซึ่งมีหลักเกณฑ์วิธีการ ร่าง และแบบของกฎหมายแตกต่างกัน

เนื่องจากปัจจุบันพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ.2522 ยังไม่มีหลักเกณฑ์ในการกำหนดขอบเขตการพิจารณาพฤติการณ์อันเป็นลักษณะต้องห้ามมิให้คนต่างด้าวเข้ามาในราชอาณาจักร กรณีที่มีพฤติการณ์เป็นที่น่าเชื่อว่าเป็นบุคคลที่เป็นภัยต่อสังคม หรือจะก่อเหตุร้ายให้เกิดอันตรายต่อความสงบสุขหรือความปลอดภัยของประชาชนหรือความมั่นคงแห่งราชอาณาจักร หรือมีพฤติการณ์เป็นที่น่าเชื่อว่าเป็นคนเข้าเมืองเพื่อประกอบกิจการอื่นที่ขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชนเมื่อเจ้าพนักงานตรวจคนเข้าเมืองพบคนต่างด้าวที่พฤติการณ์ดังกล่าวจะส่งผลทำให้การปฏิบัติงานของเจ้าพนักงานตรวจคนเข้าเมืองและการใช้กฎหมายไม่มีประสิทธิภาพ อีกทั้งยังไม่สอดคล้องสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปในปัจจุบันและหลักสากลของนานาชาติอารยประเทศ

การจัดทำร่างพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง (ฉบับที่...) พ.ศ. ....จึงเป็นความจำเป็นอย่างแท้จริงและรัฐธรรมนูญอันเป็นกฎหมายสูงสุดบัญญัติให้กระทำได้ แม้จะมีการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของประชาชนบางประการตามกฎหมายแต่เป็นไปเพียงเพื่อให้การใช้บังคับกฎหมายนั้นประสบความสำเร็จ โดยไม่กระทบกระเทือนถึงสาระสำคัญของสิทธิและเสรีภาพของประชาชน ตลอดจนมีความเหมาะสมและสอดคล้องกับบริบทและสภาพของสังคมไทยที่มีแนวโน้มของอาชญากรรมข้ามชาติที่เพิ่มสูงขึ้นและเมื่อได้จัดทำร่างพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง และร่างกฎกระทรวง แล้วการวิจัยได้จัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของผู้ที่อาจจะได้รับผลกระทบจากการมีหรือปรับปรุงกฎหมายต่อร่างกฎหมายคนเข้าเมืองฉบับนี้ เพื่อให้เนื้อหาสาระหรือกลไกของกฎหมายสอดคล้องกับความต้องการที่แท้จริงของสังคม มีการกำหนดรายละเอียดแห่งหลักการและสาระสำคัญที่ประสงค์จะให้กฎหมายและเมื่อได้ร่างกฎหมายขึ้นแล้วผู้วิจัยจะดำเนินการเสนอร่าง

กฎหมายคนเข้าเมืองฉบับนี้ต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อจะได้ใช้บังคับต่อไป (สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา, 2551, หน้า 16-17) การจัดทำร่างพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง (ฉบับที่...) พ.ศ. ...มีวิธีดำเนินการ ดังนี้

1) สาระสำคัญของการปรับปรุงแก้ไขพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. 2522 คือเพิ่มความใน มาตรา 4 มาตรา 12 วรรคสามและวรรคสี่ และมาตรา 54

2) จัดทำร่างกฎกระทรวงหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขเกี่ยวกับลักษณะต้องห้ามของบุคคลต่างด้าวตามความในมาตรา 12 วรรคสาม

สำหรับขั้นตอนของการจัดทำร่างกฎหมายฉบับนี้ เริ่มต้นจากการนำข้อมูลที่ได้จากการเก็บรวบรวมด้วยระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ ที่เป็นการวิจัยเอกสาร การสัมภาษณ์เชิงลึก การระดมความคิดเห็นด้วยการสนทนากลุ่มเจาะจง ข้อมูลที่ได้มาทั้งหมดนำมาวิเคราะห์ให้เห็นถึงสภาพปัญหา อุปสรรค และข้อจำกัด จากการบังคับใช้กฎหมายด้านการตรวจคนเข้าเมือง รวมทั้งข้อบัญญัติของกฎหมายระหว่างประเทศที่ประเทศไทยได้ให้สัตยาบันเพื่อนำมาอนุวัติการในกฎหมายไทยและการจัดให้มีการประสานงานและความร่วมมือระหว่างประเทศในด้านการต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติโดยใช้กระบวนการคัดกรองคนเข้าเมืองด้วยข้อมูลเหล่านี้จะนำไปเป็นประเด็นของการจัดทำเป็นร่างกฎหมายฯ และเพื่อให้กฎหมายที่จัดทำร่างขึ้นมาแล้วนั้นมีความครบถ้วนและสมบูรณ์มากขึ้นการวิจัยจึงได้ใช้วิธีการรับฟังความคิดเห็นจากเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะสำหรับร่างแก้ไข ปรับปรุง พระราชบัญญัติคนเข้าเมือง (ฉบับที่...) พ.ศ. .... และกฎกระทรวงหลักเกณฑ์วิธีการและเงื่อนไขเกี่ยวกับลักษณะต้องห้ามของบุคคลต่างด้าวตามความในมาตรา 12 วรรคสาม